

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/69/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125205568
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:4125205568.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11P/69/2025

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou JUDr. Alenou Moravčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa ženského pohlavia, nar. XX.XX.XXXX, t. č. v starostlivosti manželov: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a A. D. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa neznámych rodičov, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu a o podnete mesta Nitra o určenie mena a priezviska maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

11P/69/2025

I. Súd u r č u j e, že maloleté dieťa ženského pohlavia, narodené XX.XX.XXXX, zapísané v E. F. D. F. vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXX, bude mať meno G. a priezvisko C..

II. V E. F. D. F. b u d e po právoplatnosti tohto rozsudku vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXX vykonaný v časti meno a priezvisko dieťaťa nasledovný zápis – meno G. a priezvisko C..

III. Súd u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu: F. F., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v starostlivosti manželov: A. B. C., nar. X.XX.XXXX, a A. D. C., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom H. XXX/X, XXX XX F., poručníka: D. F., I. J. XX, F..

IV. Poručník j e p o v i n n ý zastupovať maloleté dieťa, najmä vo veciach školských a zdravotných, spravovať jeho majetok, ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebný súhlas súdu.

V. Poručník j e p o v i n n ý podávať súdu pravidelne vždy k 31.12. každého roka správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správu o maloletom dieťati.

VI. Ustanovený poručník j e p o v i n n ý vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a za riadny výkon zodpovedá súdu.

VII. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci vyžaduje schválenie súdu.

VIII. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku poručníctva.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

11P/69/2025

1. Navrhovateľ sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.05.2025 domáhal, aby súd ustanovil D. F. za poručníka pre maloleté dieťa. Vo svojom návrhu poukázal na skutočnosť, že maloleté dieťa sa narodilo dňa XX.XX.XXXX z utajovaného pôrodu. Vzhľadom na to, že maloletá sa narodila v režime utajovaného pôrodu vo Fakultnej nemocnici v F., žiadny z rodičov preto nie je známy a tým ani žiadna rodina, resp. príbuzní maloletej, z ktorých by bolo možné prioritne osobu poručníka vybrať a ustanoviť. Preto navrhol ustanoviť do funkcie poručníka maloletému dieťaťu navrhujeme ustanoviť mesto F..

2. Mesto F. doručilo tunajšiemu súdu dňa 30.05.2025 oznámenie, že dňa 22.05.2025 sa vo K. F. narodilo maloleté dieťa ženského pohlavia formou anonymného pôrodu a žiadalo o začatie konania vo veci určenia mena a priezviska. Tento podnet bol zaevidovaný pod sp. zn. 11P/70/2025. Uznesením č.k. 11P/70/2025-6 zo dňa 17.06.2025 bolo začaté konanie vo veci určenia mena a priezviska.

3. Navrhovaný poručník vo svojom vyjadrení zo dňa 03.06.2025 uviedol, že nie sú mu známe dôvody, pre ktoré by malo byť práve mesto F. ustanovené poručníka maloletej z dôvodu, že je v záujme mal. dieťaťa, aby bol za poručníka ustanovený prednostne ten, kto má k nemu kladný citový vzťah, v prípade ak sa taká osoba nenájde, potom iná fyzická osoba, u ktorej sú predpoklady, že funkciu poručníka bude vykonávať riadne v záujme mal. dieťaťa. Podľa názoru navrhovaného poručníka je zrejmé, že účelom poskytovania čo najvyššej možnej miery ochrany práv dieťaťa by nemalo dochádzať k formalistickému určeniu mesta F. za poručníka len z dôvodu, že maloletá sa narodila vo K. F., ale pri ustanovení do funkcie poručníka zohľadniť najmä záujem maloletej a jej obvyklý pobyt, t.j. prostredie určené referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa skutočne žije. Tieto svoje tvrdenia podložil aj rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/96/2023 – 19 zo dňa 20.05.2023, rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/36/2024 zo dňa 07.09.2023, rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 35P/31/2024 zo dňa 17.05.2023, rozsudok mestského súdu Bratislava II. sp. zn. 5P/76/2023 zo dňa 29.01.2024, rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 54P/59/2024-59 zo dňa 01.08.2024. Navrhovaný poručník ďalej vo svojom vyjadrení tvrdil, že poručník je osoba, ktorá rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa a preto je nevyhnutné, aby to bola osoba, ktorá bude zainteresovaná do výchovy a starostlivosti o maloletú a bude vedieť pružne reagovať na jej potreby. Hromadné poručníctvo je podľa jeho názoru krajné riešenie, pretože výkon poručníctva neindividuálnym subjektom nevytvára predpoklady ochrany najlepšieho záujmu dieťaťa.

4. Uznesením L. M. F. č.k. 11P/69/2025-20 zo dňa 17.06.2025, právoplatné 20.06.2025 boli spojené konania 11P/69/2025 a 11P/70/2025 do jedného konania vedené pod sp. zn. 11P/69/2025.

5. Na pojednávanie konané dňa 18.07.2025 sa nedostavil navrhovaný poručník ktorému bolo predvolanie doručené dňa 20.06.2025, ale listom zo dňa 30.06.2025 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a vyjadril nesúhlas s ustanovením za poručníka. Súd preto pokračoval v konaní bez prítomnosti D. F. podľa § 31 CMP.

6. Navrhovateľ sa na pojednávaní pridržiaval podaného návrhu, nakoľko maloletá sa narodila vo K. F. F. z utajeného pôrodu, nemá zákonného zástupcu. Preto navrhli za poručníka mesto F., keďže iná vhodná fyzická osoba im nie je známa. Zároveň žiadali, aby súd určil meno a priezvisko mal. dieťaťa a nevrhli určiť meno G. a priezvisko C., nakoľko mal. bola odovzdaná do starostlivosti budúcim osvojiteľom manželom C. neodkladným opatrením.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámil sa s obsahom spisu: Návrhy zo dňa 26.5.2025 a 29.5.2025, rodný list maloletej, vyjadrenie D. F., hlásenie o narodení, oznámenie o narodení, ospravedlnenie neúčasti D. F. a vyjadrením, pripojený spis č.k.11P/70/2025 a zistil tento skutočný a právny stav:

8. Maloleté dieťa ženského pohlavia, nar. XX.XX.XXXX sa narodil vo K. F. F. z utajeného pôrodu. Biologická matka pri prijatí do zdravotníckeho zariadenia požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom. Súd uložil povinnosť K. F. uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 11P/72/2025-16 zo dňa 04.06.2025 aby odovzdala maloletú do starostlivosti manželov: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a A. D. C., nar. XX.XX.XXXX.

9. Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak sa rodičia nedohodnú o mene alebo priezvisku maloletého dieťaťa, alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd

10. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

11. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

14. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

15. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

16. Podľa § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

17. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

18. Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

19. Podľa § 58 ods. 5 Zákona o rodine, za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

20. Podľa § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

21. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, každý musí mať meno.

22. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, meno dieťaťa sa určuje dohodou rodičov; ak k takejto dohode nedošlo, meno sa určuje rozhodnutím súdu.

23. Podľa § 1 ods. 4 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, ak nie je známy ani jeden z rodičov, určí meno dieťaťa súd¹⁾ na podnet obce alebo mestskej časti, ktorá vedie matriku (ďalej len „matričný úrad“), v ktorého matrike sa vykonáva zápis o narodení dieťaťa.

24. Podľa § 1 ods. 5 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, ustanovenie odseku 4 platí aj v prípade, ak matka, ktorá zanechala dieťa po pôrode v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu, 1a) neurčila jeho meno.

25. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, každý musí mať priezvisko.

26. Podľa § 4 ods. 7 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, ak nie je známy ani jeden z rodičov dieťaťa, určí priezvisko dieťaťa súd¹⁾ na podnet matričného úradu, v ktorého matrike je vykonaný zápis o narodení dieťaťa.

27. Podľa § 4 ods. 8 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, ustanovenie odseku 7 platí aj v prípade, ak matka zanechala dieťa po pôrode v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu. 1a)

28. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

29. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v predmetnej právnej veci sú splnené zákonné podmienky pre to, aby súd maloletému dieťaťu ustanovil poručníka, ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje, a ktorý bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Dôvodom na ustanovenie poručníka pre maloleté dieťa je skutočnosť, že maloleté dieťa sa narodilo z utajeného pôrodu, v dôsledku čoho maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu, nie je známy okruh jeho rodinných príbuzných a nie je známa žiadna fyzická osoba vhodná na túto funkciu. Zároveň súlade s právnym názorom krajských súdov za poručníka musí byť ustanovená osoba, ktorá nie je previazaná s maloletým dieťaťom, aby svoju funkciu dokázala vykonávať riadne, objektívne a nezávisle. Preto súd musí vychádzať zo skutočnosti, že kde má maloletá svoj trvalý pobyt, keďže obec je povinná postarať sa o svojich obyvateľov, a to bez ohľadu na to, že kde sa v súčasnosti maloletá nachádza. Maloletá sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti manželov: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a A. D. C., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom H. XXX/X, XXX XX F., ktorým bola dočasne zverená neodkladným opatrením, avšak nie je možné dopredu prejudikovať budúce súdne rozhodnutie o osvojení maloletej. Čiže súd musí pri určení poručníka maloletej vychádzať z jej trvalého pobytu, ktorým je mesto F.. Preto súd za poručníka maloletému dieťaťu ustanovil mesto F.. Súd má za to, že D. F. je vhodný subjekt na ustanovenie do funkcie poručníka, keďže maloleté dieťa sa narodilo vo K. F. F., má trvalý pobyt evidovaný v meste F., čiže je jeho obyvateľom, bez ohľadu na to, že aké bude budúce rozhodnutie o starostlivosti súdu o maloletú. Keďže nie je žiadna iná vhodná osoba, D. F. je povinné postarať sa o svojich obyvateľov, pričom mesto má na to dostatočné kapacity či už právne alebo sociálne, aby túto funkciu vedelo riadne vykonávať. Ustanovený poručník je povinný dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje, je povinný maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Ďalej je povinné predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati, najmä o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a najlepší záujem maloletého dieťaťa súd rozhodol tak, ako uvádza výroková časť tohto rozsudku.

31. Ďalej na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa ženského pohlavia, narodeného dňa XX.XX.XXXX z utajovaného pôrodu vo FN F., nakoľko rodičia dieťaťa nie sú známi a biologická matka pri prijatí do zdravotníckeho zariadenia požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom. Zástupca Úradu práce sociálnych vecí a rodiny navrhol určiť tomuto dieťaťu meno G. a priezvisko C.,

nakoľko je maloletá zverená do starostlivosti manželom C.. Súd má preukázané, že po narodení dieťaťa nedošlo k dohode o mene dieťaťa rodičmi. Maloletá je dočasne zverená do starostlivosti manželov C., ktorí si chcú maloletú osvojiť a oslovujú ju menom G.. Súd preto postupoval podľa § 40 ods. 3 Zákona o rodine a určil maloletému dieťaťu ženského pohlavia, nar. XX.XX.XXXX meno a priezvisko G. C., pričom takto určené meno a priezvisko je súčasne v súlade s ustanoveniami zákona o mene a priezvisku.

32. O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Poučenie:

11P/69/2025

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).